

Liberec

Plán akcí

TyfloCentrum
Liberec, o.p.s.

Masopustní speciál 2021

KONTAKTY:

Telefon: 488 577 661

Email: liberec@tyflocentrum.cz

Adresa: Na Výšinách 451/9, Liberec 5

Web: <http://liberec.tyflocentrum.cz/>

CO NABÍZÍME:

- **Průvodcovskou a předčitatelskou službu:**
průvodkyně Květa Heligarová – Nováková (736 130 590, pps@tyflocentrum.cz)
  - **Zajímavé aktivity** v rámci sociálně aktivizačních služeb:
nová koordinátorka a sociální pracovnice Mgr. Ivana Valecká (797 695 503, valecka@tyflocentrum.cz)
  - **Výuku a poradenství ohledně elektronických kompenzačních pomůcek:**
lektorka Ing. Jana Smolná (731 913 585, smolna@tyflocentrum.cz)
  - **Základní sociální poradenství a metodická činnost:** sociální pracovnice Mgr. Jana Benešová, Ph.D. (benesova@tyflocentrum.cz)
  - K zapůjčení tandemová kola, zvukové knihy, možnost digitalizace textů a další.
-

Úvodník

Milí uživatelé našich služeb,

píšeme Vám na sklonku sněhově poměrně vydatné zimy, která, jak pevně věříme, se již brzy obrátí v teplotně příjemné první jarní dny. Snad bude letošní jaro příslibem lepších zpráv v oblasti epidemiologické situace. Velmi bychom si to přáli.

Aktuálně v ČR platí nouzový stav, který byl vládou ČR vyhlášen na 14 dní, a to s platností do konce února 2021. **Vládním usnesením jsou na toto období zásadně omezeny také sociální služby.** Konkrétně to pro aktivity TyfloCentra znamená, že v nadcházejících dnech **nebudeme moci poskytovat jakékoli služby v osobním kontaktu.** Opatření se týká **průvodcovské služby, aktivizačních služeb i konzultací v rámci sociální rehabilitace.** Je velmi pravděpodobné, že nějaká forma omezení přetrvá také v měsíci březnu, proto v programu na následující měsíc zatím nenajdete jiné aktivity než vzdálené – probíhající po telefonu či přes internet.

Tematickou linkou tohoto vydání OKO je masopust, který i vlivem epidemiologických opatření letos zůstal trochu mimo pozornost. Proto jsme se rozhodli si masopustní tradice připomenout alespoň takto. Věříme, že Vám téma tradic zpříjemní myšlenky. Pozitivní myšlení je nyní potřeba více než kdy dříve. A nebojte – i tentokrát soutěžíme.

Obsah čísla:

- Aktuální informace k fungování TyfloCentra
- Program TC na březen 2021
- Masopust
- Masopustní masky
- Masopustní zvyky a pranostiky
- TyfloCentrum se představuje: Jana Benešová
- Recept: Lahodné masopustní koblížky podle Jany Smolné
- Výsledky technického kvízu
- Masopustní kvíz
- Velká jarní soutěž o nejlepší vtíp
- Oslavenci v březnu
- Důležité informace – nové emailové adresy a nový web TC

Aktuální informace k fungování TyfloCentra

V Česku byl na žádost hejtmanů vyhlášen další nouzový stav, který platí od 15. 2. 2021 do 28. 2. 2021. V tomto období proto platí:

- **Průvodcovskou a předčitatelskou službu nelze momentálně využívat.**
- **Služby sociální rehabilitace** probíhají u lektorky Jany Smolné a lektora Lukáše Feifera **po předchozí individuální domluvě, a to pouze na dálku.**
- **Aktivity v rámci služby SAS probíhají pouze vzdáleně (online a telefonicky)** dle programu níže.

V případě, že budete mít zájem o **zapůjčení zvukových knih**, kontaktujte nás prosím. Jedinou možností předání je momentálně zaslání knih **poštou**. V případě zájmu o **digitalizaci textu** nás rovněž kontaktujte a domluvíme se na zpracování textu **vzdáleně**.

Jsme připraveni Vám v případě potřeby poskytnout **sociální poradenství i poradenství v psychicky náročných situacích**. Obracejte se prosím na paní Ivanu Valeckou a domluvíme se s Vámi na dalším postupu.

Na březen pro Vás kromě aktivit uvedených v programu připravujeme také pár novinek, které zamýšlíme jako náhradu na dobu, kdy se fyzicky nemůžeme propojit. Chceme využít všechny smysly, které máme k dispozici. Těšíte se? 😊
Během března Vás budeme dále informovat.

Program TC na březen 2021

3. 3. středa 15:00 Angličtina pro mírně pokročilé - online

Vzdálená výuka probíhá online přes stálý odkaz na Google Meet. S nastavením rádi poradíme. Noví zájemci se mohou hlásit u paní Valecké do 1. 3. 2021. Finanční příspěvek na aktivitu je 30 Kč.

4. 3. čtvrtek 14:00 Jóga - vzdáleně

Cvičení pod vedením odborné lektorky – probíhá vzdáleně prostřednictvím Zoom či telefonického spojení. Prosíme o přihlášení u paní Valecké do pondělí 1. 3. 2021.

8. 3. pondělí 10:00 Volejte TyfloCentru

Nemůžeme se potkat, ale můžeme si povídat. Pokud máte chuť nám s čímkoli zavolat, jsme Vám k dispozici na tomto kontaktu:

Ivana Valecká - 797 695 503

Chcete-li, můžete se s námi po telefonu podělit o svůj zážitek, historku nebo inspiraci, jak zvládáte současné období. Vaše vzkazy také velmi rádi otiskneme na stránkách příštího OKA. Těšíme se!

10. 3. středa 15:00 Angličtina pro mírně pokročilé - online

Aktivita probíhá online přes odkaz na Google Meet. S nastavením rádi poradíme. Noví zájemci se mohou hlásit u paní Valecké do 8. 3. 2021. Finanční příspěvek na aktivitu je 30 Kč.

- 11. 3. čtvrtek 10:00 Němčina pro mírně pokročilé - online**
- Lektorkou je klientka TC paní Andrea Tkáčová. Vzdálená online výuka probíhá přes stálý odkaz na Google Meet. S nastavením rádi poradíme. Noví zájemci se mohou hlásit do pondělí 8. 3. 2021. Finanční příspěvek na aktivitu je 30 Kč.
- 11. 3. čtvrtek 14:00 Jóga - vzdáleně**
- Cvičení pod vedením odborné lektorky – probíhá vzdáleně prostřednictvím Zoom či telefonického spojení. Prosíme o přihlášení u paní Valecké do pondělí 8. 3. 2021.
- 15. 3. pondělí 10:00 Volejte TyfloCentru**
- Nemůžeme se potkat, ale můžeme si povídat. Pokud máte chuť nám s čímkoli zavolat, jsme Vám k dispozici na tomto kontaktu:
- Ivana Valecká - 797 695 503
- Chcete-li, můžete se s námi po telefonu podělit o svůj zážitek, historku nebo inspiraci, jak zvládáte současné období. Vaše vzkazy také velmi rádi otiskneme na stránkách příštího OKA. Těšíme se!
- 17. 3. středa 15:00 Angličtina pro začátečníky - online**
- Aktivita probíhá online přes odkaz na Google Meet. Finanční příspěvek na aktivitu je 30 Kč.
- 18. 3. čtvrtek 10:00 Němčina pro mírně pokročilé - online**
- Lektorkou je klientka TC paní Andrea Tkáčová. Vzdálená online výuka probíhá přes stálý odkaz na Google Meet. S nastavením rádi poradíme. Noví zájemci se mohou hlásit do pondělí 15. 3. 2021. Finanční příspěvek na aktivitu je 30 Kč.
- 18. 3. čtvrtek 14:00 Jóga - vzdáleně**
- Cvičení pod vedením odborné lektorky – probíhá vzdáleně prostřednictvím Zoom či telefonického spojení. Prosíme o přihlášení u paní Valecké do pondělí 15. 3. 2021.

22. 3. pondělí 10:00

Tvoříme Kroniku TyfloCentra

Také patříte mezi pamětníky TyfloCentra nebo máte zajímavou vzpomínku spojenou s jeho aktivitami? Využijme současné období k tomu, aby se nám tyto vzpomínky podařilo uchovat. Zvládneme Kroniku sepsat do letošních Vánoc? Společné vzpomínání na zážitky z let minulých probíhá pomocí sdíleného hovoru přes chytrý telefon. S nastavením poradí Ivana Valecká. Zájemce prosíme o nahlášení do čtvrtka 18. 3. 2021.

25. 3. čtvrtek 10:00

Němčina pro mírně pokročilé - online

Lektorkou je klientka TC paní Andrea Tkáčová. Vzdálená online výuka probíhá přes stálý odkaz na Google Meet. S nastavením rádi poradíme. Noví zájemci se mohou hlásit do pondělí 22. 3. 2021. Finanční příspěvek na aktivitu je 30 Kč.

25. 3. čtvrtek 14:00

Jóga - vzdáleně

Cvičení pod vedením odborné lektorky – probíhá vzdáleně prostřednictvím Zoom či telefonického spojení. Prosíme o přihlášení u paní Valecké do pondělí 22. 3. 2021.

26. 3. pátek 10:00

Otevřená kavárna - online

Diskutujeme na různá témata související s pracovním uplatněním a nalézáním seberealizace. Setkání probíhá online přes Google Meet. Bližší informace poskytne Ivana Valecká. Účast prosím nahlaste do pondělí 22. 3. 2021.

26. 3. pátek 14:00

Rodičovský klub - online

Diskutujeme na různá témata související s rodičovstvím a nalézáním vzájemné inspirace při výchově. Setkání probíhá online přes Google Meet. Bližší informace poskytne Ivana Valecká. Účast prosím nahlaste do pondělí 22. 3. 2021.

29. 3. pondělí 10:00

Tvoříme Kroniku TyfloCentra

Také patříte mezi pamětníky TyfloCentra nebo máte zajímavou vzpomínku spojenou s jeho aktivitami? Využijme současné období k tomu, aby se nám tyto vzpomínky podařilo uchovat. Zvládneme Kroniku sepsat do letošních Vánoc? Společné vzpomínání na zážitky z let minulých probíhá pomocí sdíleného hovoru přes chytrý telefon.

S nastavením poradí Ivana Valecká. Zájemce prosíme o nahlášení do čtvrtka 25. 3. 2021.

Masopust

Masopust je obdobím veselí, jídla a pití. Začíná 6. ledna svátkem Tří králů, kdy končí vánoční svátky. Masopust pak trvá až do začátku předvelikonočního půstu. Je to tedy období jídla a oslav vložené mezi dvě významná období: Vánoce a Velikonoce.

Masopust začal letos ve středu 6. ledna 2021 na Tři krále. V Česku to není státní svátek, ale například na Slovensku teprve na Tři krále končí vánoční svátky a je to i státní svátek a den volna.

Masopust trvá až do masopustního úterý, což v roce 2021 připadá na úterý 16. února. Poté následuje 17. února – Popeleční středa, kterou začíná předvelikonoční půst.

Důležitými daty tedy v roce 2021 jsou:

Tučný čtvrtek 11. února 2021 (má se co nejvíce jíst a pít, aby měl člověk celý rok sílu)

Taneční neděle 14. února 2021 (začíná největší masopustní zábava a veselí)

Maškarní úterý 16. února 2021 (vrcholí masopust a chodí tzv. maškary)

Popeleční středa 17. února 2021

První jarní úplněk 26. března 2021

Velký pátek 2. dubna 2021

Velikonoční neděle 4. dubna 2021

Velikonoční pondělí 5. dubna 2021

Masopust, následný půst a Velikonoce jsou procesem vítání jara. Nejdříve masopustem končí zima, během půstu začíná pomalu jaro a Velikonoce nejsou svátky jara nazývány jen tak.

Oslava masopustu byla původně pohanským svátkem. V tomto období se slavily tzv. saturnálie. To byl významný svátek starého Říma, slavil se jarní slunovrat a byly to oslavy k počtě Saturnově. Dnes je masopust spojený s největším křesťanským svátkem, Velikonocemi. A třeba oslavy masopustu na Hlinecku jsou dokonce zařazeny na seznam nehmotných památek Unesco, podobně jako například jízda králů na Hané nebo slovácký verbuňk.

V celém období Masopustu, tedy od konce Vánoc, se v historii Českých zemí hojně pořádaly taneční zábavy, zabíjačky a svatby. **Bylo to období hodokvasů, naplněné**

mnoha dalšími společenskými událostmi, jako byly muziky a bály, které v takové míře před ním a po něm nepřicházely kvůli postu v úvahu. Právě v masopustu se svateb konalo nejvíce, a pokud se v obci zrovna žádná podobná událost nepořádala, mluvili lidé o „prašivém masopustu“. Masopust byl slaven všemi, od nejchudších až po krále. Králové strojili bohaté hostiny a pořádali panovnické masopustní reje, ty se poté přesunuly i na císařský dvůr do Vídně. Zábavy se konaly jak na venkově, tak ve městě. Těm, kdo se slávy nezúčastnil, se posílala bohatá výslužka, kdysi na Moravě zvaná „šperky“ a v Čechách „zabijačka“. Výslužka většinou obsahovala huspeninu, klobásy, jelítka, jitrnice, ovar, škvarky.

Masopustní masky

Poslední dny masopustu se tradičně nazývají ostatky nebo také šibřinky, fašank či fašang. Tzv. „maškarádi“ nebo „maškary“ tak chodívali v úterý. Průvod měl obejít celou vesnici dům od domu a žertovat vždy na účet hospodáře a hospodyně. Při průvodu hrála muzika, při návštěvách se zpívalo i tancovalo. Maškarádi byli vždy pohoštěni koblihami, pečivem či masem a na zapití dostávali především pálenku a pivo. Mimoto byli obdarováni výslužkou, nejčastěji penězi, jinde jablky, vejci, moukou, máslem, mákem. Za takovéto dárky se potom pilo večer v hospodě.

V různých krajích se udržely rozličné humorné zvyky praktikované při občůzkách v domech či na návsi. Maškary vtrhávaly do domů, kde honily mladé dívky a hospodyně, které se musely vykoupit. Pískem se vysypávaly pěšinky mezi domy milenců, malovala se srdce na vrata, vynášely se vozy na střechy a stoličky do rybníka.

Masky měly různé významy. Často to byly zvířecí motivy - především se vybírala zvířata opatřená zvláštní vlastností či silou.

Maska medvěda

Maska medvěda patří k nejčastěji užívaným a také k nejstarším masopustním maskám. Medvěda v průvodu vede medvědář, který naoko trestá jeho neposlušnost. Kam medvěd přišel, tam si s ním ženy a dívky musely jít zatancovat. Odmítnutí bylo nepřijatelné. Při tanci přitom dívky vyskakovaly vysoko, aby jim pak v létě vyrostl vysoký len a konopí. Bez ostychu si mohl dovolit některou vyválet i ve sněhu.

Kobyly

Další velmi oblíbenou masopustní maskou byla kobyla, které se krajově říkalo klibna, nebo také brůna či žirafa. Tuto masku obvykle tvoří hned dva lidi. Jeden člověk dělá hlavu a ten druhý pozadí. Masky byly obvykle vyrobeny z plachty. Hlava byla vycpaná senem a posazovala se buď přímo na hlavu člověka, nebo byla upevněna na tyči. Kobylku doprovázeli kozlíci, případně i žid. Na památku krále Baltazara se s ní koná občůzka spojená s rozpustilou zábavou, vtípkami, přáním všeho dobrého a popíjením kořalky a požívání bůčku. Hospodář mnohdy dal i nějakou tu zlatku. Obchůzka končila vždy u starosty, který ji nakonec odkoupil a nechal ji také porazit (samozřejmě, že vše

jen jako). Poražená kobylka pak byla od starosty přenesena do hospody, kde se vždy zázračně uzdravila.

Laufr

Laufr čili biřic měl papírovou čepici a chodil před průvodem od chalupy k chalupě. Zjišťoval, zda bude průvod vítán. Pokud bylo zavřeno, práskal holí o vrata, a pokud se ani potom neotevřelo, dával průvodu znamení, aby se šlo dál.

Bába

Bába často chodívala s židem. Měla povětšinou na zádech nůši a v ní nesla dítě. To dítě přitom bývala vycpaná loutka.

Žid

Postava Žida měla na hlavě cylindr, obličej kryly dlouhé vousy, přes rameno byl přehozený ranec nebo pytel, mohl mít i hrb. Oblečený byl do dlouhého kabátu nebo do střapatého kostýmu z barevných odstřížků. Židé patřili k maskám, které vytvářely chaos, a jejich chování nebylo zrovna laskavé. Kdysi dávali každému na potkání „šňupnout“ a požadovali za to peníze, kdo nedal, dostal ránu pytlem. Také rádi smlouvali a prodávali, často něco, co předtím ukradli. Jinde zase děvčatům prodávali tkanice a pentle.

Pohřebenář (Slaměný)

Bývá oblečen do masky ze slámy nebo hrachoviny. Dříve se mohla vyrábět i ze lnu. V jedné ruce držel rožeň, kam napichoval výslužku, ve druhé karabáč nebo bič. Mívá vyčerněné tváře a v ruce bič, oděv se vyrábí ze slámy.

Turek

Byli většinou čtyři, dva modří a dva červení. Vysoké čepice s pentlemi mívají ozdobené krepovými růžičkami, oblékají si bílé rukavice, bílý šátek a jezdecké boty. Hodně tancují, a proto se do těchto masek nejčastěji oblékají mladí chlapci.

Ras

Skuteční rasové byli ještě v 19. století pro každou obec nezbytní. Likvidovali zdechliny, působili jako dnešní veterinární dohled, někdy léčili i lidi. Ras mívá bílý oblek s červenými knoflíky a doplňky, někdy škrabošku a doktorský fonendoskop. Léčí, rozdává tablety.

Kat

Mívá podobnou úlohu jako ras, právě tak se v této roli objevuje soudce, případně kněz. Ke konci průvodu popravuje kobylu za její hříchy.

Smrt

Oblečena do bílého hábitu, na obličeji má strašidelnou masku a v ruce kosu. Při popravě kobyly jí bere život mávnutím kosy a posléze jí s velkou slávou život vrací. Nabízí kobyle pohárek dobrého moku, po kterém kobyla ožije.

Masopust

Nejvýznamnější postavou celou masopustního reje se stal sám Masopust. Jeho kostým je vyroben ze spousty barevných kousků látek a rúžiček. Doprovází ho jeho družka a oba jsou vyvolávači a mluvčí celého průvodu.

Námětem masek bývají i běžné profese a povolání. Objevují se řezníci, holiči, kadeřnice, lékaři, dráteníci, báby kořenářky, preclíkáři, pekaři a další. Průvod masek tvořili také hudebníci, různé další zvířecí masky či masky v uniformách. K dalším známým maskám patří např. rybníkář, mouřenín, mládenci či šaškové, cikáni, pobudové, tuláci. Objevují se i čerti, hasrmani, čarodějnice, černokněžník, různé příšery a obludy. Také postavy z pohádek. Není možné všechny masky vyjmenovat, protože jejich tvorba nemá žádná závazná pravidla a čím větší překvapení, tím větší zábava ☺.

Masopustní zvyky a pranostiky

Masopustní tradice je spojena s množstvím zvyků, z nichž některé se liší napříč regiony a nemají ustálenou podobu.

Pochovávání basy

Námětem tohoto zvyku byla „hra s Bacchusem“, tedy jak byl Masopust-Bakchus („pán ožralců“) souzen, odsouzen a potrestán, třeba vhozením do kašny na náměstí, upálením nebo pochováním. Obřad pochování Bacchuse měl a má různé podoby. Častý je průvod obcí, v němž je „nebožtík masopust“ pronesen na márách. Tím může být umělá figurína, živá postava Bakcha či Masopusta, též může být na nosítka položena maska, která se během maškarádního průvodu ukázala jako nejbujnější, ale nejčastější formou je basa. Následuje veřejný pohřeb, tedy spíše parodie na pohřeb, v níž je upozorněno na prohřešky, které „provinilec“ za celý rok během své „vlády“ napáchal. Obřadu se účastní kněz s ministranty, soudce, popravčí, družičky a plačky. Po obviňující řeči je Masopust odsouzen a popraven. Poprava též probíhá různými způsoby. Figurína či basa se například věší, spálí, vhodí do vody, nebo jednoduše pohřbí do země. Po pochování se koná večerní závěrečná taneční zábava. Dříve se pochováním Masopusta končila zábava, tedy byl obřad proveden před půlnocí, neboť půlnoc ohlásila nástup Popeleční středy a tím i období postu. V tuto dobu přišel do hospody ponocný, zatroubil na roh a rychtář, či některý z radních vyzval ostatní, aby se rozešli, čímž zábava skončila. Pochování basy symbolizovalo, že si hudebníci v době postu nezahrají.

Skok do výšky

Přítomní se však museli velmi snažit, neboť se věřilo, že jak vysoko selka při tanci vyskočí, tak vysoké naroste v tom roce obilí nebo len.

Babský mlýn

V pondělí se postavil mlýn a v úterý se v něm semlely staré báby na mladé. Mlynářská chasa pochtala 9 starých bab a ty symbolicky semlela v mlýně, načež vyšlo 8 mladých dívek v šatech semletých bab.

Stínání kohouta

Velmi starým zvykem bylo stínání kohouta. Mládenci se přestrojili za vojáky tak, že si šaty oblékli naruby a poté přivedli přivázaného kohouta. Přečetl se nad ním rozsudek a poté mu kat kosou uťal hlavu, načež musel rychle utéci, aby ho ostatní přihlížející nechytili.

Boj s kohoutem

Jednomu mládenci se zavázaly oči, a ten musel následně v ohradě uhnat vřešticího kohouta.

Válení v bahně

V některých místech se dodržuje tradice, že maškarádi vstoupí do polovypuštěného rybníka a poválejí se v jeho bahně, aby bylo v příštím roce hodně ryb.

Ke konci masopustu se vázaly také pověry, které se nejčastěji týkaly předpovědí počasí a úrody na další rok.

Masopustní úterý či středu fouká vítr, bude větrný celý půst.

Jaké je počasí o Popeleční středě, takové se udrží po celý rok.

Suchý půst znamená úrodný rok.

Masopust na slunci – pomlázka u kamen.

Krátký masopust – dlouhá zima.

Zmrzlý masopust – někdo přijde k úrazu.

Rybník zamrzlý na masopustní úterý věštil neúrodu až do příštího masopustu.

Masopust souvisí se symbolickým vítáním jara, které je v některých regionech dodnes spojeno s tzv. Moranou. Morana je známou postavou západoslovanského folklóru. Prostřednictvím lidové tvořivosti Morana každý rok ožívá a její figurína je na konci zimy rituálně usmrcena, nejčastěji hozením do vody. Pro staré Slované měl tento rituál důležitý význam. Vynesení Morany znamenalo uvolnění místa jaru a obnově všeho, co na podzim odešlo.

Vynášení Morany je možná nejstarším jarním slovanským rituálem. Písemně je doložen již ve 14. století a aktivně probíhal minimálně do 19. století, i přestože se církev s tímto pohanským rituálem snažila skoncovat. Morana byla personifikací zimy a představovala její smrt. Základ figuríny většinou tvořila sláma ovinutá do látek nebo ženských šatů. **Její utopení, ale někdy také upálení či zakopání, představovalo skoncování se zimou a uvolnění prostoru pro nový vegetační cyklus.**

(Použité zdroje: <https://vimjakna.cz/dny/masopust/>; <https://zahratka.cz/01/masopustni-tradice/>; <http://www.rudoltice.cz/data/ext-955.pdf>; <https://primanapady.cz/clanek-146235-masky-na-masopust-maji-hlubokou-tradici>; <https://plzenoviny.cz/symbolicke-skoncovani-s-moranou-znamenalo-brzky-prichod-jara-i-zanechani-lonskych-starosti/>)

Čtete-li naše OKO v elektronické podobě, pro zajímavost s Vámi sdílíme odkazy na dva dokumenty České televize na téma masopustu. Vtáhnou Vás zaručeně do masopustní atmosféry.

<https://www.ceskatelevize.cz/porady/10519120758-nase-tradice/212562260400009-masopust/>

<https://www.ceskatelevize.cz/porady/10096307226-folklorni-magazin/408236100162004/video/144426>

TyfloCentrum se představuje: Jana Benešová

V TyfloCentru pracuje od května 2020 jako sociální pracovnice. Na starosti má spolu s Ivanou Valeckou hladký průběh poskytování sociálních služeb.

1) Nejoblíbenější místo v ČR?

Mám moc ráda Lužické hory a okolí Sloupu v Čechách. V létě s rodinou vyrážíme kamkoli do hor, vyhledáváme ale místa s menší koncentrací lidí. Neodmyslitelnou vazbu mám k Podještědí, kde jsem strávila dětství.

2) Kočka, nebo pes?

V tom se rozhodnout nedokážu. Když jsem byla malá, měli jsme psa i kočku. Dnes máme křečka. Jakékoli chlupaté zvířátko má na mě uklidňující účinky – tedy pokud na mě zrovna necení zoubky.

3) Moře, nebo hory?

Jednoznačně hory, ale zalité sluncem.

4) Nejmilejší roční období?

Léto. Vůbec by mi nevadilo mít ho celý rok. Miluju vedro.

5) Nejoblíbenější jídlo?

Tam je jich skutečně spousta. Shodla bych se s kolegou Lukášem na penne s rajčatovou omáčkou. Doma děláme často teplý těstovinový salát s nivou a zeleninou. Mám ráda vietnamská jídla pro jejich originalitu a přitom chuťovou vyváženost. K životu potřebuji taky sladkosti (marcipán, čokoláda, nebo nejlépe marcipánová čokoláda). No a sýry – jakékoli 😊.

6) Káva, nebo čaj?

Mám-li vybírat, tak čaj. Zelený. Ne moc silný. Pokud kávu, tak také slabou a s velkým mlékem.

7) Největší koníček?

Chůze. Ráda u chůze přemýšlím, nebo jen tak rozjímám, čistím si hlavu. Snažím se dodržet hladinu 10 000 kroků za den, ale pokud je to víc, vůbec mi to nevadí. Chozením si vždycky zlepším náladu, takže mě i rodina občas sama od sebe vysílá ven na procházku 😊.

8) Nejoblíbenější sport?

Nejsem moc šikovná na sport, od dětství mě nic pořádně nebavilo. Proto možná vyvažuji potřebu pohybu chůzí. Baví mě tanec, ping pong a tenis, i když v tom nejsem vůbec dobrá.

9) Vaření, nebo mytí nádobí?

Vaření. Ale nemůžu se do něj s klidem dát, pokud vedle mě straší neumyté nádobí.

10) Film, nebo kniha?

*V posledních letech spíš film, v mládí a době studia to byla víc kniha. Osloví mě zajímavé příběhy různých žánrů. Nejvíc dramata, sci-fi a mysteriózní snímky. Jedním z mých nejoblíbenějších filmů je komorní konverzační drama *Pozemšťan*.*

V příštím čísle časopisu se můžete těšit na medailonek ředitelky libereckého TyfloCentra, paní Annu Hrachovcovou.

Recept: Lahodné masopustní koblížky podle Jany Smolné

Také se Vám už z názvu titulku sbíhají sliny? Nám tedy rozhodně. A mnozí z vás si jistě dokonce tu lahodnou chuť vybaví, protože nejednou je Jana pro nás chystala na masopustním klubu. Tak ať se povedou!

Ingredience:

- 500g hladké mouky
- půl kostky droždí
- 2 lžíce cukru krupice
- 250ml mléka
- 1 vejce a 1 žloutek
- 50g másla
- špetka soli
- 50ml rumu

Postup:

Do poloviny vlažného mléka dáme cukr a rozdrobíme kvasnice, ve zbytku mléka necháme povolit máslo. Do mísy nasypeme mouku, osolíme, přidáme vejce a žloutek,

zbytek mléka s máslem, rum a vzejitý kvásek. Vypracujeme vláčné těsto, které necháme přikryté utěrkou kynout na teplém místě (asi 30 - 40 minut).

Z vykynutého těsta povytáhneme okraj na tloušťku palce a vykrajujeme z něj skleničkou s tenkým okrajem kolečka, která klademe na pomoučenou desku. Někdo může i rozválet a vykrajovat, jak je libo. Necháme je ještě pár minutek odpočinout pod utěrkou, mezitím v hrnci (nebo ve fritáku) rozehejeme olej. Pánvička není vhodná, je potřeba vyšší vrstva oleje a vyšší stěny nádoby, aby při smažení vrchní strana koblížků byla v teple. Při vkládání do rozpáleného oleje každý kousek těsta uprostřed zmáčkne a trochu roztáhneme do stran. Při smažení první strany můžeme přikrýt pokličkou, druhou stranu už dosmažíme bez ní. Odkládáme na papírové ubrousky, aby se odsál přebytečný tuk. Hotové pocukrujeme a podáváme s marmeládou. Výborné jsou také ještě za tepla obalené ve směsi moučkového cukru a kakaa.

Výsledky technického kvízu

Máme pro Vás jména výherců z minulého soutěžení. **Věcné odměny tentokrát putují k panu Pavlu Mrázkovi a paní Haně Lopatkové.** (Výherce máme pouze dva proto, že jejich odpovědi byly jako jediných zcela správné.) Výhercům velmi blahopřejeme a domluvíme se s nimi na způsobu doručení cen. Všem ostatním děkujeme za účast a držíme palce v dalších kvízech!

A zde přinášíme pro kontrolu správné odpovědi:

1. Ve kterém roce se u nás objevil první mluvicí telefon?
b) 2004
2. Co umí pomůcka, které se říká „cvrček“?
b) Tónem oznamuje hladinu tekutiny.
3. Co je to VPN 02?
c) Krabička se 6 tlačítky pro vysílání povelů.

Balíčky pro vítěze obsahují praktickou klíčenku, flash disk, průhledné hmatové značkovače a také pomůcku pro snadné podepisování. Foto příkládáme:

Masopustní kvíz

Jak jsme slíbili v úvodu, soutěž nás nemine. Soutěžní otázkou, na kterou lze najít odpověď mimo jiné na stránkách tohoto časopisu, je: ***Která z masek masopustního reje má na hlavě cylinder, obličej zakrytý vousy, přes rameno přehozený pytel a na sobě dlouhý kabát?***

Správnou odpověď nám zasílejte na přiloženém odpovědním lístečku v obálce ke zpětnému zaslání. Můžete nám také telefonovat (využijte kontakt na Ivanu Valeckou), anebo odpovězte jednoduše na email, ze kterého OKO dostáváte. Uzávěrka soutěže je **15. 3. 2021. Ze správných odpovědí tradičně losujeme 3 výherce.**

Velká jarní soutěž o nejlepší vtip

A aby soutěží nebylo málo, vyhlašujeme dlouhodobou jarní soutěž o nejlepší vtip TyfloCentra. Svého kandidáta na dobrý vtip či anekdotu nám pište, mailujte či telefonujte až do 31. 5. 2021. Nevadí nám ani vtip zcela originální, případně vlastnoručně kreslený.

Následně proběhne společné hlasování o nejlepší vtip. Zasilatel či autor vítězného vtipu bude odměněn. A kdo ví, třeba to vydá na celou knižní kolekci vtipů TyfloCentra Liberec.

Tak ať je nám i v těchto dobách co nejčastěji veselo 😊.

Oslavenci v březnu

V měsíci březnu oslaví své narozeniny pan Pavel Mrázek, pan Jiří Koliáš a paní Renata Audyová. Všem upřímně blahopřejeme a přejeme hlavně zdraví, spokojenost a dobrou pohodu.

Důležité informace - nové emailové adresy a nový web TC

Rádi bychom Vás upozornili, že chystáme **změnu emailových adres pracovníků TyfloCentra**. Ty stávající můžete prozatím nadále využívat. V příštím vydání OKO již najdete v hlavičce časopisu všechny nové emailové kontakty pěkně v přehledu.

Připravujeme rovněž **nové webové stránky**. Věříme, že budou pro Vás přehledným a zajímavým zdrojem potřebných informací.

Dobrou náladu a příjemné předjaří!

Vaše TyfloCentrum Liberec